

Nr 649

Av herrar Nilsson i Svalöv och Magnusson i Borås, i anledning av
*Kungl. Maj:ts proposition nr 28, med förslag till lag om
ändring i skattestrafflagen den 11 juni 1943 (nr 313).*

(Lika lydande med motion nr 546 i Första kammaren)

I proposition nr 28 föreslås bl. a. ett tillägg till 3 § skattestrafflagen innebärande att preskriptionstiden för vårdslös deklARATION förlänges från två till fem år.

Preskriptionstiden i svensk straffrätt är beträffande oaktsamhetsbrott två år. Nu gällande lydelse av skattestrafflagen anknyter till denna princip. För uppsåtliga brott tillämpas en preskriptionstid av lägst fem år. Det nu framlagda förslaget innebär sålunda ett avsteg från eljest gällande regler inom straffrätten.

Motiveringen för förslaget är att speciella förhållanden föreligger på skatteområdet och i fråga om brott mot skattestrafflagen. Även om så kan anses vara fallet och den nuvarande eller tilltänkta organisationen för taxeringskontroll icke kan medföra en total kontroll, saknas dock enligt vår mening anledning att i så hög grad frångå gängse principer att oaktsamhetsbrott likställes med uppsåtliga brott i preskriptionshänseende.

Preskriptionsbestämmelserna har tillkommit därför att det allmänna straffanspråk anses uttunnas med tiden och vidare för att den som begått förseelse eller brott efter viss bestämd tid skall vara fri från påföljder. Därjämte har preskriptionsbestämmelserna en viktig uppgift i det att det icke är möjligt att efter längre tid vare sig för samhällets företrädare eller den enskilde att utreda vad som förekommit vid en tidpunkt som ligger alltför långt tillbaka i tiden. Det är icke minst sistnämnda synpunkt som talar för att en förlängning av preskriptionstiden för vårdslös deklARATION begränsas till vad som kan anses oundgängligen erforderligt. De allmänna domstolarna har vid bedömning av åtal för vårdslös deklARATION att granska icke blott det siffermaterial som kan vara tillgängligt utan även att avgöra, huruvida grov oaktsamhet förelegat. Bevissituationen för såväl åklagare som åtalad blir komplicerad vid oaktsamhetsbrott som ligger långt tillbaka i tiden.

En förlängning av preskriptionstiden för vårdslös deklARATION till fem år kan givetvis icke motiveras med eventuella i det enskilda fallet förefintliga bevissvårigheter beträffande frågan, huruvida uppsåtligt brott kan ha varit för handen. Gränsen mellan oaktsamhet och uppsåt måste upprätthållas och bör icke utsuddas genom en förlängning av preskriptionstiden.

Enligt vår mening följer av det ovan anförda att de särskilda förhållanden, som kan anses föreligga beträffande vårdslös deklARATION, kan motivera någon förlängning av preskriptionstiden i skattestrafflagen, dock icke rimligen till fem år. Vi förordar en preskriptionstid av tre år.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte, med förklarande att Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 28 icke kunnat av riksdagen oförändrad bifallas, för sin del antaga det vid propositionen fogade förslaget till lag om ändring i skattestrafflagen den 11 juni 1943 (313) med den ändringen, att 3 § erhåller följande lydelse:

Den som — — — från straff.

Straff för brott som avses i denna lag vare, ändå att brottet är att bedöma enligt 2 §, ej förfallet, om den misstänkte häktats eller erhållit del av åtal för brottet inom *tre* år från den dag brottet begicks.

Stockholm den 14 februari 1961

Eric Nilsson
i Svalöv

Tage Magnusson
i Borås
